

Total No. of Questions—4]

[Total No. of Printed Pages—3

Seat No.	
-------------	--

[5304]-106

M.A. (Part I) (I Semester) EXAMINATION, 2018
ECONOMICS

EC-106 : Co-operation Theory and Practice
(2008 PATTERN)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

N.B. :— (i) *All* questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Answer should be precise and to the point.

1. Answer any *one* of the following questions in **500** words : [20]

(1) What is co-operation ? Explain in detail the principles and co-operation.

(2) Explain the progress and problems of co-operative sugar industry in Maharashtra.

2. Answer any *one* of the following questions in **500** words : [20]

(1) Explain in detail the provisions of Co-operative Act, 1912.

(2) Discuss the weaknesses of co-operative movement in India and suggest measures to remove these weaknesses.

3. Answer the following questions in **250** words each (any *two*) : [20]

(1) State and explain the weaknesses of co-operative audit system.

(2) Discuss in detail the progress and problems of Urban Co-operative Banks in Maharashtra.

(3) Review the history and growth of co-operative movement in Japan.

(4) Explain the role of NABARD in rural credit.

P.T.O.

4. Write short notes on (any four) : [20]

- (1) Benefits of Co-operation
- (2) Objectives of co-operative training
- (3) Types of co-operative adudit
- (4) Functions of District Central Co-operative Banks.
- (5) Progress of Primary Agricultural Credit Co-operative Societies.
- (6) International Co-operative Alliance.

(मराठी रूपांतर)

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : 80

सूचना :— (i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) उत्तर नेमकी व मुद्देसूद असावीत.

(iv) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नप्रतिका पहावी.

1. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) सहकार म्हणजे काय? सहकाराची तत्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
- (2) महाराष्ट्रातील सहकारी साखर उद्योगाची प्रगती आणि समस्या स्पष्ट करा.

2. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : [20]

- (1) सहकारी कायदा-1912 च्या तरतुदी सविस्तर स्पष्ट करा.
- (2) भारतातील सहकारी चळवळीच्या उणिवा स्पष्ट करा आणि या उणिवा दूर करण्यासाठी उपाय सुचवा.

3. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 250 शब्दांत उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) : [20]

- (1) सहकारी लेखा परीक्षणातील उणिवा सांगा व स्पष्ट करा.

- (2) महाराष्ट्रातील नागरी सहकारी बँकांच्या प्रगतीची व समस्यांची सविस्तर चर्चा करा.
- (3) जपानमधील सहकारी चळवळीच्या इतिहासाचा व वृद्धीचा आढावा घ्या.
- (4) ग्रामीण पतपुरवठ्यातील नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा.

4. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

[20]

- (1) सहकाराचे फायदे
- (2) सहकारी प्रशिक्षणाची उद्दिष्टे
- (3) सहकारी लेखा परीक्षणाचे प्रकार
- (4) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांची कार्ये
- (5) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची प्रगती
- (6) आंतरराष्ट्रीय सहकारी संघ.